

Accountantsverslag 2020 Veiligheidsregio Utrecht

VEILIGHEIDSREGIO UTRECHT

Nijkerk, 15 april 2021

Per saldo persoonlijk

Inhoudsopgave

Wij hebben ons accountantsverslag als volgt ingedeeld:

1. Aanbieding	3
2. Bestuurlijke samenvatting	4
3. Kernpunten controle	6
4. Controleaanpak	9
5. Bevindingen controle jaarrekening 2020	10
6. Analyse resultaat en vermogen	16
7. Beheersingsorganisatie	17
8. Bijlagen	18

1. Aanbieding

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2020 van de Veiligheidsregio Utrecht (hierna: VRU) aan. Dit verslag beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2020 van de VRU.

De jaarrekening 2020 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de VRU. Wij hebben naar aanleiding van onze controle een goedkeurende controleverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid verstrekt. Wij gaan ervan uit dat het algemeen bestuur op 5 juli overgaat tot ongewijzigde vaststelling van de jaarrekening. Wij verzoeken u contact met ons op te nemen, wanneer dit niet het geval is. In overleg kunnen dan de in dat geval verdere noodzakelijke acties worden ondernomen. Indien tot de vaststelling van de jaarrekening door het algemeen bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dient een dergelijke aanpassing nog voor de betreffende vergadering van het algemeen bestuur te worden gemaakt.

De bevindingen naar aanleiding van ons onderzoek hebben wij in het hiervoor liggende accountantsverslag weergegeven. Dit accountantsverslag met de daarin opgenomen bevindingen is op 24 maart 2021 in concept besproken met de portefeuillehouder namens het dagelijks bestuur, de heer G.F. Naafs.

Wij bedanken de medewerkers van de VRU voor de open en constructieve wijze van samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden. De aanlevering van door ons opgevraagde informatie en documentatie was adequaat. Ook aanvullend gevraagde toelichting en documentatie lieten nooit lang op zich wachten.

Tot het verstrekken van een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

Eshuis Registeraccountants B.V.

drs. C.L. Willems RA

2. Bestuurlijke samenvatting

Ons oordeel

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2020 van de VRU uitgevoerd en een goedkeurende controleverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid verstrekt. Dat houdt het volgende in:

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening 2020 van de VRU een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva per 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Voorts zijn wij van oordeel dat de in de jaarrekening 2020 verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Wij hebben de in hoofdstuk 5 van de Jaarrekening 2020 van de VRU opgenomen verantwoording inzake de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT 2020. Wij concluderen dat de in de jaarrekening 2020 opgenomen verantwoording met toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Jaarverslag 2020

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag 2020 is opgesteld overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en met de jaarrekening verenigbaar is. Het jaarverslag 2020 bevat in het licht van de door ons tijdens de controle van de jaarrekening 2020 verkregen kennis en informatie naar onze mening geen onjuistheden van materieel belang.

2. Bestuurlijke samenvatting

COVID

Als gevolg van de COVID-pandemie vertoont de jaarrekening van de VRU een ander beeld dan in voorgaande jaren. Enerzijds zijn er meer kosten gemaakt om te kunnen acteren in de pandemie. Anderzijds zijn activiteiten uit- of afgesteld. De continuïteit van de VRU staat gezien haar maatschappelijke rol niet ter discussie. Er zijn dan ook geen gevolgen voor de verslaggevingsgrondslagen, noch op de waardering van bezittingen of schulden. De financiële positie van de VRU wordt met het oog op de toekomst versterkt door het resultaat over 2020 toe te voegen aan het eigen vermogen, om de uitgestelde kosten uit 2020 te kunnen dekken.

De VRU heeft gedurende 2020 de meerkosten voor COVID gedeclareerd. Het ministerie van VWS heeft aangegeven dat op deze meerkosten de uitgestelde c.q. niet gemaakte kosten (de 'minderkosten') in mindering moeten worden gebracht. Dit leidt tot een lagere vaststelling van de COVID-bijdrage voor de VRU. Na aftrek van minderkosten zal het te declareren bedrag € 674.602 bedragen. Daarmee is de declaratie € 510.000 lager dan oorspronkelijk berekend. In dit accountantsverslag gaan we nader in op deze casus.

In het hoofdstuk 'Beheersingsomgeving' in dit accountantsverslag gaan wij nader in op de interne beheersing in 2020. In 2020 is geen sprake geweest van wijzigingen in de interne beheersing als gevolg van COVID, wel als gevolg van de implementatie van AFAS.

3. Kernpunten controle

Algemeen

De kernpunten uit onze controle zijn de volgende:

- Zijn er significante wijzigingen in de reikwijdte van de controle?
- Is er sprake van significante wijzigingen in de verslaggevingsvoorschriften?
- Evaluatie van de belangrijkste inschattingen door het management van de VRU
- Weerstandsvermogen en risicomanagement
- Is de interne financiële beheersing van de VRU adequaat in het kader van de jaarrekeningcontrole?
- Wordt door de VRU gehandeld in overeenstemming met de Kadernota Rechtmatigheid 2020 van de commissie BBV?
- Gevolgen COVID-pandemie voor de jaarrekening 2020

Geen significante wijzigingen in de reikwijdte van de controle

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in onze opdrachtbevestiging d.d. 21 september 2020 en het door het algemeen bestuur vastgestelde Controleverordening. Er is gedurende de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Ook hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de reikwijdte.

Geen wijzigingen in significante verslaggevingsvoorschriften

De belangrijkste verslaggevingsvoorschriften voor de VRU zijn uiteengezet in de toelichting op de jaarrekening 2020. In 2020 hebben zich geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen (het BBV), die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de financiële positie of de resultaten van de VRU.

3. Kernpunten controle

Inschattingen door het management

In onze risicoanalyse en controleaanpak van de VRU hebben wij geen significante risico's aangemerkt die betrekking hebben op inschattingen door het management. Conform het dienstverleningsplan hebben wij 'management override of controls' aangemerkt als significant risico.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In hoofdstuk 9 van de programmaverantwoording 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' is het risicoprofiel van de VRU geschetst, alsmede de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is berekend op € 1,4 miljoen (de bedrijfsvoeringsreserve).

Het totaal van de belangrijkste risico's van de VRU bedraagt op basis van het eind 2020 geactualiseerde risicobeeld € 0,6 miljoen. De weerstandsratio per ultimo 2020 bedraagt daarmee 2,2. De VRU heeft geen kengetal als norm voor het weerstandsvermogen geformuleerd. In plaats hiervan is een gewenste omvang van de bedrijfsvoeringsreserve geformuleerd, namelijk € 1,4 miljoen. Aan deze norm is voldaan.

De omvang van de door de VRU geformuleerde risico's is relatief laag. Dat komt primair doordat de omvang van twee belangrijke risico's, de WNRA-transitie en de compensatie voor FLO-maatregelen, niet ingeschat kunnen worden (deze staan op 'PM'). De werkelijke omvang van de geschatte risico's zal naar verwachting hoger liggen dan de nu opgenomen € 0,6 miljoen.

Voor specifieke risico's heeft de VRU bestemmingsreserves gevormd ter grootte van € 14,2 miljoen. De reserves ter dekking van kapitaallasten (€ 10,4 miljoen) en FLO (€ 1,7 miljoen) zijn hiervan de belangrijkste. Deze reserves maken intrinsiek deel uit van de financieringsstructuur van de VRU en zijn daardoor niet vrij inzetbaar.

3. Kernpunten controle

Interne (financiële) beheersing

De interne (financiële) beheersing is van voldoende niveau. Voor onze bevindingen verwijzen wij u naar de door ons uitgebrachte managementletter d.d. 8 januari 2020. Wij vragen in de managementletter specifiek aandacht voor het verder versterken van de IT-omgeving, met het oogmerk om in de toekomst te kunnen steunen op de belangrijkste systemen. Daarnaast vragen wij aandacht voor het borgen van de overdracht van de rechtmatigheidscontrole van accountant naar de VRU.

Rechtmatigheid en WNT

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden op de naleving van rechtmatigheid hebben wij onrechtmatigheden geconstateerd voor een bedrag ad € 158.220. Dit betreft het niet naleven van EU-aanbestedingsvoorschriften voor een aantal contracten waarvan of geen documentatie beschikbaar is of die in 2020 in totaliteit de aanbestedingsgrens overschreden. Daarnaast hebben wij een onzekerheid geconstateerd groot € 125.000. Dit betreft een onzekerheid in de Europese aanbestedingen.

Er is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid. Uit de controle van de WNT zijn een aantal correcties naar voren gekomen, deze zijn allen opgevolgd. In 2020 is geen sprake van een topfunctionaris die de WNT-norm overschrijdt. Wel is sprake van een niet-topfunctionaris die meer verdient dan de norm. Dit betreft een medewerker die een FLO-uitkering heeft ontvangen.

4. Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering controle

Wij hebben onze controlewerkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met de door ons voorgenomen controleaanpak. Dat houdt in dat wij onze controle volledig gegevensgericht hebben uitgevoerd. In het volgende hoofdstuk brengen wij onze bevindingen onder uw aandacht.

Onze controleaanpak is onder andere gebaseerd op een adequate risicoanalyse. Wij hebben diverse gesprekken gevoerd met de controller over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen bij de VRU.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

Het algemeen bestuur bepaalt de goedkeuringstolerantie die de accountant bij zijn controle van de jaarrekening dient te hanteren. Normaliter wordt hiervoor de richtlijn op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) aangehouden, zo ook door de VRU. Op grond van de jaarrekening 2020 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten 1% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 931.000 en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 2.793.000. Wordt deze goedkeuringstolerantie niet overschreden, dan kan een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. De goedkeuringstolerantie is een kwantitatieve maatstaf. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen. De rapporteringstolerantie is door het algemeen bestuur bepaald op € 100.000, zowel voor fouten als voor onzekerheden. In de bijlage zijn de ongecorrigeerde afwijkingen opgenomen die boven de rapporteringstolerantie liggen.

5. Bevindingen controle jaarrekening 2020

Algemeen

In de bijlage met ongecorrigeerde en gecorrigeerde controleverschillen nemen wij de bevindingen van onze werkzaamheden op. Controleverschillen groter dan € 45.000 zijn opgenomen.

COVID-compensatie

In 2020 heeft de VRU extra kosten gemaakt ter bestrijding van de gevolgen van de COVID-pandemie. Deze kosten zijn gedurende het jaar gedeclareerd bij het ministerie van VWS. In het najaar van 2020 is de verantwoordingsinstructie Meerkosten COVID-19 beschikbaar gekomen. In december 2020 is deze vastgesteld door de Sectorcommissie Decentrale Overheden (SDO) van de Nederlandse Beroepsvereniging voor Accountants (NBA). De COVID-declaratie moet door de accountant gecontroleerd worden met dezelfde materialiteit als de jaarrekening.

Op grond van de verantwoordingsinstructie moeten veiligheidsregio's naast hun meerkosten ook de minderkosten opvoeren. Minderkosten zijn kosten die niet gerealiseerd zijn in 2020 omdat de onderliggende activiteit niet is uitgevoerd. Wij hebben afstemming gezocht met het ministerie van VWS. Zij geven aan dat onder minderkosten ook uitgestelde trainingen en oefeningen vallen. VRU heeft gedurende het jaar voorschotten gedeclareerd bij VWS. Deze voorschotten zijn gebaseerd op alleen de meerkosten. De minderkosten zijn niet in aanmerking genomen. Circa € 800.000 is al bevoorschot.

De VRU heeft een inschatting gemaakt van de minderkosten op basis van de onderschrijdingen in de begroting die direct aan de COVID-crisis te linken zijn. De verantwoordingsinstructie geeft geen nadere duiding over hoe minderkosten geïdentificeerd en gecalculeerd moeten worden, alleen dat de minder uitgegeven kosten a.g.v. COVID, die niet op een later moment ingehaald kunnen worden, als minderkosten moeten worden beschouwd. In de jaarrekening is daarom een toelichting opgenomen van de uitgangspunten die de VRU gehanteerd heeft bij het opstellen van de verantwoording.

5. Bevindingen controle jaarrekening 2020

COVID-compensatie

De verantwoordingsinstructie geeft als aanwijzing dat kosten die reeds uit de reguliere middelen gedekt worden, niet voor declaratie in aanmerking komen. Het uitgangspunt voor het bepalen van de minderkosten is daarom de actuele (gewijzigde) begroting die ook de basis vormt voor de gemeentelijke bijdrage 2020. Geen enkele begroting sluit echter volledig aan op de realiteit. Er is sprake van afwijkingen die voortkomen uit de normale bedrijfsactiviteiten, naast afwijkingen die voortkomen uit de COVID-crisis. De VRU heeft een schatting gemaakt van deze verschillende effecten. Wij hebben deze schattingen gecontroleerd op basis van de verantwoordingsinstructie en onze beroepsvoorschriften voor het controleren van schattingen. Zonder duidelijke procedures is het bepalen van minderkosten moeilijk met zekerheid vast te stellen. Immers, wat is een 'normale' begrotingsonderschrijding en wat komt door COVID?

VRU heeft voor de door haar gemaakte schattingen onderbouwingen en toelichtingen aangeleverd. Wij hebben deze gecontroleerd en akkoord bevonden, met uitzondering van één post. De VRU rekent een afslag op de minderkosten in (dus verlaagt de minderkosten) vanwege het effect van de normale begrotingsafwijkingen die zich in ieder jaar voordoen. De VRU baseert zich hiervoor op een cijferanalyse van de begrotingsafwijkingen in de voorgaande jaren. De schatting van de VRU is niet onaannemelijk maar in de context van het ongebruikelijke jaar 2020 kan ook niet met zekerheid gezegd worden dat hetzelfde afwijkingseffect in 2020 is opgetreden als in voorgaande jaren. De verantwoordingsinstructie geeft geen aanwijzingen hoe met deze omstandigheid moet worden omgegaan. Wij hebben daarom de door de VRU genomen afslag als onzekerheid aangemerkt. Het gaat om een bedrag van € 280.000.

Omdat al voorschotten gedeclareerd zijn, moet over 2020 nog circa € 200.000 terugbetaald worden aan het Ministerie. Voor 2020 zal bij het declareren van voorschotten rekening worden gehouden met eventuele minderkosten.

5. Bevindingen controle jaarrekening 2020

Europese aanbestedingen

De afgelopen jaren heeft de VRU veel geïnvesteerd in het verbeteren van de beheersing van de aanbestedingstrajecten. Deze verbetering heeft zich uitbetaald in beter overzicht op de aanbestedingsverplichtingen. Daardoor kon ook de controle door de externe accountant meer risicogericht worden ingestoken.

In de controle van de aanbestedingen 2020 zien wij deze aandacht ook terugkomen in de behandeling van een aantal uitzonderingsgevallen die goed zijn uitgezocht en onderbouwd. Wij hebben een beperkt aantal afwijkingen geconstateerd. Het gaat om € 158.000 aan fouten en € 125.000 aan onzekerheden. De afwijkingen zien vooral op contracten waarvan de totale omvang onterecht te laag is ingeschat en een aantal contracten waarvan geen of onvoldoende aanbestedingsdocumentatie aanwezig is. Er is geen sprake van contracten die Europees aanbesteed hadden moeten worden, maar waarbij vanwege COVID van de procedure is afgeweken.

Vooruitkijkend naar volgend jaar zien wij een aantal typen inkopen waar een risico bestaat dat deze van een zodanige omvang worden, dat er een risico op Europese aanbesteding bestaat. Het gaat om inkopen van juridische dienstverlening, trainingen en onderhoud/reparaties. Deze diensten worden ingekocht bij verschillende leveranciers. Bij deze leveranciers worden ook verschillende typen diensten afgenomen. Vanuit de aanbestedingswet moet echter gekeken worden naar de inkoopbehoefte vanuit de organisatie. Het verspreiden van deze inkoopbehoefte over meerdere leveranciers doet niet af aan de aanbestedingsplicht van de VRU. Wij adviseren u om de inkoopbehoefte van de VRU voor deze trajecten organisatie breed te inventariseren. Indien de inkoopbehoefte per inkooptraject boven het drempelbedrag uitkomt, moet Europees aanbesteed worden.

5. Bevindingen controle jaarrekening 2020

Rechtmatigheidsoordeel

Vanaf 2021 is het de intentie dat het rechtmatigheidsoordeel overgaat van de accountant naar het bestuur van de gemeenschappelijke regeling. De ingangsdatum is onder voorbehoud van behandeling van het betreffende wetsvoorstel door het kabinet.

Plaats in de organisatie

De VRU zou over boekjaar 2021 dus zelf werkzaamheden moeten gaan uitvoeren, die de basis leggen voor het rechtmatigheidsoordeel van het bestuur. De gemeenschappelijke regeling kan ervoor kiezen om deze werkzaamheden te laten uitvoeren door de verbijzonderde interne controle (VIC) of deze grotendeels in de lijn te beleggen waarna de VIC een afsluitende toetsing uitvoert.

De VRU moet nog besluiten hoe de rechtmatigheidscontrole belegd wordt. Wij willen een aantal omstandigheden onder uw aandacht brengen ten behoeve van het maken van deze keuze. In onze controle merken wij dat de VRU voor complexe vraagstukken afhankelijk is van de inbreng van het team van de afdeling Control. Vooral voor vraagstukken inzake rechtmatigheid zijn zij degenen die de benodigde expertise hebben. Daarnaast speelt dit team een cruciale rol in het begeleiden van het accountantstraject. Wij merken ook dat in de aanloop naar de accountantscontrole toe, dit team toeziet op het doorvoeren van interne correcties op boekingen in de lijn. Het team van de afdeling Control is ook verantwoordelijk voor het aansturen van de VIC. In 2020 zijn geen reguliere VIC's uitgevoerd, omdat vooral is ingezet op het verbeteren van de interne beheersing, onder andere door de implementatie van de nieuwe systemen (AFAS-Financieel en AFAS HRM).

Gezien de omvang van de VIC kan gekozen worden voor het beleggen van de VIC bij de afdeling Control. Daar is de expertise aanwezig en ook de aansluiting met de accountant. Wij zetten vraagtekens bij de ruimte die nog aanwezig is bij deze afdeling om de extra taak erbij te nemen. De VIC kan ook belegd worden in de lijn. Hier lijkt echter minder expertise aanwezig te zijn op het gebied van rechtmatigheid en de lijn lijkt ook meer gericht op de dagelijkse uitvoering van de primaire taken. Het is aan het bestuur om hierin een keuze te maken. Wij zijn uiteraard beschikbaar om u te adviseren.

5. Bevindingen controle jaarrekening 2020

Rechtmatigheidsoordeel

Normenkader en controletoleranties

Het normenkader bepaalt welke regelgeving de interne controleurs moeten onderzoeken om tot hun oordeel te komen. Regelgeving met financiële consequenties wordt getoetst om tot het rechtmatigheidsoordeel te komen. Over externe regelgeving kunnen we kort zijn, dat moet u verplicht toetsen. Ten aanzien van interne regelgeving kan het algemeen bestuur wel zelf keuzes maken. Wij adviseren u om het normenkader te beperken tot die interne regelgeving die voor u echt relevant is én die concreet te toetsen is. Daarmee voorkomt u een uitgebreide controle op moeilijk toetsbare controlepunten die mogelijk niet relevant zijn voor u.

In het normenkader moeten verplicht die interne regelingen worden opgenomen die door het AB zijn vastgesteld. Om u een voorbeeld te geven: het interne inkoopbeleid is onderdeel van het normenkader van de VRU. Deze regelgeving heeft financiële consequenties. De regeling bevat een hardheidsclausule waardoor de algemeen directeur zich jaarlijks ontheffing kan geven voor een deel van het interne inkoopbeleid (inkopen < € 103.000). Dat gebeurt ook jaarlijks, waardoor dit deel niet getoetst wordt. Inkopen die groter zijn dan € 103.000 worden wel getoetst. U kunt de controle versoepelen door de regelgeving te behouden maar deze geen onderdeel te maken van het normenkader. U kunt dit doen door de regeling door het DB of de directie te laten vaststellen. Uiteraard versoepelt u de controle niet als u dit onderdeel juist wel getoetst wilt zien.

Daarnaast moet het algemeen bestuur controletoleranties vaststellen. Wij adviseren u om – in ieder geval in het eerste jaar – te kiezen voor de maximaal toegestane tolerantie. Dat is 3% voor alle afwijkingen (fouten en onzekerheden). Daarmee geeft u zichzelf de ruimte om te verkennen wat de rechtmatigheidsverantwoording voor u betekent.

5. Bevindingen controle jaarrekening 2020

SiSa-bijlage, regeling A2: BDUR

In de SiSa-bijlage 2020 (hoofdstuk 6 van de jaarrekening) is een totale bate voor de BDUR verantwoord van € 9,96 miljoen. De verantwoordde bestedingen op de BDUR zijn gelijk aan de ontvangsten in 2020. Wij hebben de bestedingen in het kader van de BDUR gecontroleerd volgens de richtlijnen van de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2020. Onze rapportage treft u aan in hoofdstuk 8 (bijlage 2) van dit accountantsverslag.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Algemeen

De accountant dient ingevolge BW 2 artikel 393, lid 4 in zijn verslag aandacht te besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Wij hebben de automatiseringsomgeving van de VRU uitsluitend beoordeeld in het kader van de jaarrekeningcontrole. Voor onze bevindingen verwijzen wij u naar onze managementletter 2020.

IT-audit

Wij hebben de IT-audit uitgevoerd met specifieke aandacht voor het nieuwe financiële pakket (AFAS). In onze managementletter hebben wij een aantal aanbevelingen gegeven om de interne beheersing op het systeem te verbeteren. Ons doel is om in de komende jaren samen met u toe te werken naar een situatie waarin wij kunnen steunen op de IT-omgeving. Om deze stap te kunnen zetten, zijn de komende periode nog een aantal verbeteringen noodzakelijk. Wij verwijzen u voor onze aanbevelingen naar de managementletter 2020.

6. Analyse resultaat en vermogen

Eigen vermogen gestegen in 2020

Het eigen vermogen is in 2020 gestegen met € 4,6 miljoen naar € 17,7 miljoen. Het gerealiseerd resultaat over 2020 bedraagt volgens het Overzicht van baten en lasten positief € 2,1 miljoen, nadat in 2020 per saldo € 2,5 miljoen aan de reserves is toegevoegd. De solvabiliteitsratio nam toe van 22,7 % per 31 december 2019 naar 28,2 % ultimo 2020.

Gerealiseerd resultaat 2020

Het gerealiseerd resultaat over 2020 bedraagt volgens het Overzicht baten en lasten in de jaarrekening (afgerond) € 2,1 miljoen voordelig (2019: € 2,6 miljoen voordelig). Ten opzichte van de bijgestelde begroting is sprake van € 1,9 miljoen lagere kosten en € 1,2 miljoen hogere baten dan begroot. Van dit overschot ad € 3,1 miljoen is per saldo € 1,0 miljoen meer dan begroot gestort in de reserves. De hogere resultaten over 2020 zijn toegevoegd aan het eigen vermogen ter versterking van de innovatie- en ontwikkelreserve. Binnen deze reserve is ruimte om geld te reserveren voor bijvoorbeeld het opstarten van het trainings- en oefenprogramma na afloop van de COVID-crisis.

In de Jaarstukken 2020 is een analyse op hoofdlijnen gegeven van dit gerealiseerd resultaat, waarbij in principe verschillen tussen realisatie en begroot na wijzigingen > € 25.000 zijn vermeld. De afwijkingen als gevolg van de COVID-crisis zijn expliciet toegelicht en gelinkt aan de COVID-declaratie in het bestuursverslag. Een voorstel tot bestemming van het gerealiseerd resultaat over 2020 is de jaarstukken opgenomen.

7. Beheersingsorganisatie

Frauderisicoanalyse

Wij hebben vastgesteld dat het maken en/of periodiek actualiseren van gerichte frauderisicoanalyses tot en met 2018 (nog) geen zichtbaar onderdeel vormde van de interne beheersingsomgeving van de VRU en dat uit de administratie (notulen, beleidsdocumenten, et cetera) bijvoorbeeld geen vastleggingen bleken, die het belang illustreren dat u hecht aan het vermijden en ontdekken van fraude. Uw organisatie loopt hiermee het risico dat de interne beheersing kwetsbare plekken bevat, die onopgemerkt blijven.

Wij hebben daarom in de Managementletter 2020 aandacht gevraagd voor het periodiek uitvoeren van een specifieke frauderisicoanalyse door het management en het bestuur. Wij adviseerden de VRU deze frauderisicoanalyse over de verslagperiode door het dagelijks bestuur te laten vaststellen, deze vervolgens af te stemmen met het algemeen bestuur en hiervan een adequate vastlegging te maken. VRU zal na afronding van het jaarrekeningtraject de frauderisicoanalyse verwerken in de structuur van de VIC en het nieuwe rechtmatigheidsoordeel. Jaarlijks worden al wel themacontroles uitgevoerd op onderwerpen waar de organisatie een risico ziet. Wij adviseren u om in de uitbreiding van deze themacontroles ook de bredere integriteitsonderzoeken te betrekken. Deze voert u nu uit, maar niet volgens een gestructureerd programma.

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie NBA een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude. Ter invulling van deze professioneel-kritische houding zal de accountant een inschatting moeten maken van de frauderisico's, zich een beeld moeten vormen van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en moeten bezien of deze maatregelen effectief zijn. Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, zal de accountant dit moeten communiceren met, afhankelijk van de aard van de fraude, de direct leidinggevende, het management dan wel het bestuur.

Wij hebben conform onze beroepsregels zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop waren gericht om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Hoewel wij, zoals hiervoor beschreven, een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude, merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle over 2020 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

8. Bijlagen

Bijlage 1: Gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde controleverschillen

Wij hebben de volgende controleverschillen geconstateerd:

Geconstateerde onzekerheden in de controle, zowel getrouwheids- als rechtmatigheidsonzekerheid

* Onzekerheid in controle COVID declaratie € 280.000

Geconstateerde rechtmatigheidsfouten in de controle, alleen rechtmatigheidsfout:

• Rechtmatigheidsfout aanbestedingen € 158.000

Geconstateerde rechtmatigheidsonzekerheid in de controle, alleen rechtmatigheidsonzekerheid

• Rechtmatigheidsonzekerheid aanbestedingen € 125.000

Totaal fouten, inzake getrouwheidsoordeel: € 0

Totaal fouten, inzake rechtmatigheidsoordeel: € 158.000

Totaal onzekerheden, getrouwheidsoordeel: € 280.000

Totaal onzekerheden, rechtmatigheidsoordeel: € 405.000

De geconstateerde fouten en onzekerheden zijn lager dan de materialiteit, zijnde € 989.000 (fouten) en € 2,9 miljoen (onzekerheden).

De geconstateerde fouten en onzekerheden leiden niet tot een aanpassing van het oordeel.

8. Bijlagen

Bijlage 2: Bevindingen controle SiSa-bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt hieronder aangegeven of en zo ja, welke fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd.

<u>Regeling</u>	<u>Fout of onzekerheid</u>	<u>Financiële omvang</u>	<u>Toelichting</u>
BDUR A2	N.v.t.	€ 9.967.164	N.v.t.
Totaal		€ 9.967.164	

Strekking controleverklaring rechtmatigheid: goedkeurend
 Strekking controleverklaring getrouwheid: goedkeurend

8. Bijlagen

Bijlage 3: Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Eshuis ingebed.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de VRU in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken. Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om komend boekjaar teamleden bij de VRU te rouleren; wij zijn immers nog geen zeven jaar accountant van VRU.

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Eshuis, haar partners en haar medewerkers en de VRU die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Eshuis, een bestuurder of interne toezichthouder van Eshuis of een lid van het controleteam heeft ontvangen of verstrekt aan de VRU of een bij de VRU betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben ontvangen of verstrekt en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.